

ÜHINEMISE AJAKAVA JA ÜHINEMISLEPING

Katrin Rajamäe

18.02.2016

TEEMAD:

- Mida silmas pidada ühinemisprotsessi kavandamisel?
- Ühinemisleping
- Ühinemise ajakava

ÜHINEMISPROTSESSI KAVANDAMINE

- Pärast ühinemisläbirääkimistega nõustumist soovitatakse pooltel moodustada läbirääkimiste pidamiseks juhtkomisjon (nt haldusreformi komisjonide esimehed ja vallavanemad)
- Edukate ühinemisläbirääkimiste korraldamise aluseks on ühinemise ajakava, mis tuleks koostada juhtkomisjoni poolt
- Kava koostamisel tuleb arvestada, et oleks piisav ajavaru vajalike uuringute/analüüside tegemiseks ja kompromissläbirääkimiste pidamiseks, lisaks arvestada sellega, et kõiki otsuseid ei pruugita esimesel korral volikogus heaks kiita.
- Lisaks ajakavale tuleks koostada ühinemisprotsessi eelarve (nt koordinaator, uuringud, arvamusküsitlus, ametlikud teated, trükised jne).

HALDUSTERRITORIAALNE SEADUSE LÄBIVÕT, TÄHTAJAD

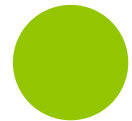
- Haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlemiseks esitab asjaomane volikogu Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 9 lõike 9 punktides 1, 3, 5 ja 6 nimetatud otsused ja andmed maavanemale hiljemalt **2017. aasta 1. jaanuaril**.
- Esitada on vaja:
 - volikogu otsus haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlemise kohta;
 - volikogu kinnitatud andmed valla- või linnaelanike arvamuse väljaselgitamise kohta;
 - asjaomasele volikogule esitatud ettepanekud ja vastuväited;
 - otsus ühinemislepingu ja selle lisade kinnitamise kohta ning ühinemisleping koos lisadega.
- Valimisringkondade ja -jaoskondade, samuti valimiskomisjonide ja jaoskonnakomisjonide moodustamist ning volikogu liikmete arvu käsitlevad otsused võtavad asjaomased omavalitsusorganid vastu hiljemalt **2017. aasta 15. juuniks.**

EESTI TERRITOOORIUMI HALDUSJAOTUSE SEADUS §9¹ - ÜHINEMISLEPING

- Ühinemislepingus sätestatakse:
 - omavalitsusüksuse nimi, staatus ja sümboolika kasutamine;
 - haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevate põhimääruste ja teiste õigusaktide muutmine;
 - õigusaktide kehtivus (kuni uute õigusaktide kehtestamiseni kehtivad senised õigusaktid edasi sellel territooriumil, kus nad olid kehtestatud);
 - arengukavade kehtivus;
 - ametiasutuste ja nende hallatavate asutuste struktuuride ja töötajatega seotud küsimused;
 - haldusterritoriaalse korralduse muutmisega kaasnevate võimalike organisatsiooniliste ning eelarveliste ja muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahendamine;
 - ühinemislepingu kehtivuse tähtaeg;
 - muud vajalikuks peetavad küsimused.
-

ÜHINEMISLEPINGU LISAD

- seletuskiri, milles peab olema märgitud haldusterritoriaalse korralduse muutmise vajaduse põhjendus, territooriumi suurus (pindala) ja alaliste elanike arv;
- haldusterritoriaalse korralduse muutmise otsustanud valdade või linnade majandusaasta auditeeritud aruanded;
- ühineva omavalitsusüksuse kaart mõõtkavas 1:50 000, kuhu on märgitud ühinemist taotlevate omavalitsusüksuste senised piirid ja uue ühinenud omavalitsusüksuse piir;
- investeringute tegemise vajaduse põhjendus ja eelarve (juhul kui ühinemistoetust kasutatakse investeringuteks).
- Prioriteetsed investeringud (pole seadusega nõutud)

ÜHINEMISLEPINGUST VEEL

- Ühinemisleping ja selle lisad pannakse avalikkusele tutvumiseks välja, tagades avalikkusele nimetatud dokumentidega tutvumise võimaluse ning määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtaja, mis ei või olla lühem kui **kolm nädalat** väljapaneku algusest arvates.
- Ühinemislepingule lisatakse volikogule esitatud ettepanekud ja vastuväited ning õiend, milles näidatakse nende saabumise kuupäev, esitaja ja volikogus läbivaatamise tulemus.
- Ühinemisleping ja selle lisad kinnitatakse asjaomase volikogu otsusega.

ÜHINEMISLEPINGUTE VARIANDID

- Praktikas kasutatud 3 tüüpi ühinemislepinguid:
- 1. **Ühinemisleping kui minimaalne kokkulepe** – käsitletakse ainult seadusega min nõutud teemasid. Muud teemad jäetakse uue volikogu otsustada. Seda formaati üldjuhul ei kasutata, sest raske „maha müüa“
- 2. **Ühinemisleping kui minimaalne kokkulepe ühinemisotsuse tegemiseks** – käsitletakse seadusega nõutud teemasid ning paljud sisulised ja poliitilised teemad lükatakse ühinemisotsuse tegemise ja faktilise ühinemise vahelisse aega (nt admin.struktuur, põhimäärus jms).

3. Ühinemisleping kui maksimaalne uue valla kontseptsioon:

- Sellist tüüpi lepingus on lisaks seaduses nõutule põhjalikult käsitletud teisi kohaliku omavalitsuse tegevuse ja arengu seisukohalt olulisi teemasid (nt muudatused juhtimise ja asutuste struktuuris, sots toetuste liigid ja mahud, investeeringute kavad)
- Vajab pikka ühinemisprotsessi ja läbirääkimiste perioodi, et erinevad alternatiivid läbi kaaluda ja kokku leppida. Samas on seda tüüpi kokkulepped kõige tugevamad.
- Ühinemislepingu maht on enamasti 4-10 A4 lehekülge.

SOOVITUSI AJAKAVA KOOSTAMISEKS

- Ajakava sõltub palju sellest, kui põhjalik ühinemisleping koostatakse.
- Ajakava tuleb teha võimalikult detailne, lisada koostatavate õigusaktide ja dokumentide nimekiri, vajadusel iga tegevuse eest vastutaja.
- Arvestada tuleb avalikkuse informeerimise nõudega (mõistlik tähtaeg tagada avalikkuse informeerimisel, ühinemisseminaride korraldamisel ning elanike arvamuse väljaselgitamisel, samuti tuleb jätta piisav reservaeg võimalike konfliktide lahendamiseks ja kompromisslääbirääkimisteks).

ÜHINEMISE AJAKAVA NÄIDIS

Tegevus	Tegevuse elluviimise ajavahemik
Juhtkomisjoni moodustamine, detailse ühinemisajakava koostamine	1.03.2016 – 1.04.2016
Teemarühmade moodustamine, valdkondade analüüs ja ühinemisseminarid	1.04.2016 – 31.09.2016
Finantsanalüüsi läbiviimine, investeringute nimekirja koostamine	1.05.2016 – 31.09.2016
Uue omavalitsuse nime valik, osavaldade vajadus ja põhimõtted	1.04.2016 – 31.09.2016
Rahvaküsitluste ettevalmistamine ja läbiviimine	1.10.2016 – 1.12.2016
Selgitustöö elanike seas, infoseminarid	Pidev

Ühinemislepingu ettevalmistamine ja avalikustamine	1.09.2016 – 1.12.2016
Omavalitsuste otsused haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohta, ühinemislepingu allkirjastamine	Detsember 2016
Ühinenud omavalitsuse uue admin struktuuri koostamine	1.01.2017 – 1.04.2017
Uue volikogu liikmete arvu ning valimisringkondade ja –jaoskondade kindlaskmääramine	1.02.2017 – 1.04.2017
Maavanemale ühinemisdokumentide esitamine	Mai 2017
Uue põhimääruse projekti ettevalmistamine	1.03.2017 – 1.10.2017
Omavalitsuste õigusaktide kaardistamine, vajalike eelnõude koostamine	1.04.2017 – 1.10.2017
Valimispäev	15.10.2017